

jezika, s katero naj bi spreminjal svet. Bruhanje asociacij, besede iz različnih nacionalnih jezikov, absolutni lirizem so s to izdajo zbrani v edini knjižni (sto štiriindvajset strani, mehka vezava, plastificiran ovitek z zavihki) fanzin na Slovenskem. Gre namreč za izdajo besedil rok skupine Center za dehumanizacijo, okrepljenih z ilustracijami in fotografijami številnih prijateljev, somišljenikov in sopotnikov, predvsem pa za dokument frenetičnosti, ki nastaja tam, kjer imanenca duši eksistenco. (Virna Lešnik)

Slavenka Drakulić: BALKAN EXPRESS. FRAGMENTI Z DRUGE STRANI VOJNE.

Prevedla Alenka Puhar, Založba Rotis, Maribor 1993. Ko se je hrvaška pisateljica in publicistka Slavenka Drakulić pred nekaj leti podala na naročeni sprehod po prestolnicah komunističnega imperija, da bi se spopadla z iluzijo o "večnem vračanju enakega", je kaj hitro nastala knjiga *Kako smo preživeli komunizem in se celo smejali*. V tem "instant" priročniku je morala priznati, da komunizma sploh še nismo preživeli. Posledica tega je tudi vojna v nekdanji Jugoslaviji, vojna, ki je postala vsakdanjost. Tudi svojo najnovejšo "študijo" - tako rekoč hkrati je izšla kar v osmih jezikih - je Drakulićeva zasnovala kot zbirko literariziranih esejev. Medtem ko je za prejšnjo knjigo značilen pogled od spodaj na ponižane in razžaljene, *Balkan express* ponuja bralcem triindvajset polzgodb ali, če hočete, polesejev, fragmentiranih pogledov z druge strani vojne. "Druga stran" je nekakšna vzporedna resničnost, kakršno si ustvari človek, ki v njej ni neposredno udeležen. Vendar vojna, podobna "pošasti, bajeslovnemu bitju iz neke daljne dežele", zleze pod kožo vsakomur; spremeni človekova čustva, vedenje, vrednote. *Balkan express* se začne tam, kjer se končajo televizijska in časopisna poročila. Je knjiga, ki jo lahko beremo kot resno pisateljsko povečavo smrti, tu in tam pa tudi kot nekoliko naivno postavljanje vprašanj, na katera že dolgo ni več mogoče poiskati novih odgovorov. (Mateja Komel Snoj)

Fran Levstik: MARTIN KR PAN UND DER RIESE VON WIEN. (Z ilustracijami

Toneta Kralja), Hermagoras/Mohorjeva, Klagenfurt/Celovec-Ljubljana-Dunaj 1992. Ni kaj, na Zahodu prej kot na mitološke razsežnosti literature mislijo na njeno tržno vrednost - tako je založnik povsem upravičeno kot junaka povesti, ki jo je prevedel v nemščino, v naslovu navedel še dunajskega velikana. Potem ko bodo nepoučenega avstrijskega bralca zvale ilustracije, ga bo zanimalo, kaj je Dunajčan imel s Slovencem, in sicer precej bolj, kot bi ga Slovenec sam zase. Kljub temu bo zadoščeno tudi slovenskemu nacionalnemu ponosu, saj bo isti bralec odkril, da je dunajski velikan pravzaprav - Turek. (Virna Lešnik)

Drago Medved: TRTA ŽIVLJENJA - Slovenija, vinorodna dežela. ČZP Kmečki glas,

Ljubljana 1992 (predgovor Peter Kolšek). Knjiga, ki pravi, da je vino kulturni vzorec in estetika samo po sebi, je - obračajmo kakorkoli - nujno in celo neizogibno skrajno privlačna. Novinar in publicist Drago Medved se je ob svojem siceršnjem pregledovanju in opozarjanju na tukajšnjo kulturno dediščino že pred časom lotil tudi vinske trte